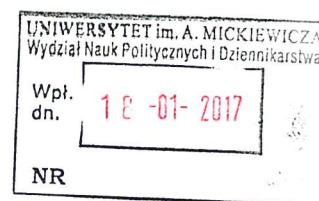

Poznań, 18.01.2017 r.

dr hab. Mirosław Skarżyński, prof. nadzw.
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Ocena

osiągnięć naukowo-badawczych i dorobku dydaktycznego, popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej dr Sylwii Mrozowskiej ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce

Habilitantka, dr Sylwia Mrozowska ukończyła studia na kierunku politologia i nauki społeczne (specjalizacja: międzynarodowe stosunki polityczne i edukacja polityczna) na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego (UG) w 2001 r. Podczas studiów wykazała się nadzwyczajną aktywnością tworząc studenckie Koło Naukowe Myśli Politycznej, którego była także prezesem oraz otrzymując dwukrotnie Nagrodą Rektora I stopnia oraz stypendium naukowe UG, stypendium Starosty Wejherowskiego i stypendium naukowe Zarządu Miasta Reda.

W dniu 1 października 2001 r. Habilitantka została zatrudniona na stanowisku asystenta w Instytucie Politologii UG. W tym samym roku ukończyła dwuetapowe szkolenie „Wzmocnienie administracji publicznej w perspektywie członkostwa Polski w Unii Europejskiej” zorganizowane przez Departament Kształcenia Europejskiego Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej, Direction Générale de L’Administration et de la Fonction Publique i XII Europejską Akademię Letnią w Bonn i w Brukseli w Instytucie Gustawa Stresemanna, na które przyznano Jej stypendium Fundacji Konrada Adenauera. W latach 2002–2004 Habilitantka otrzymywała stypendium doktorskie. Po obronie pracy doktorskiej w dniu 29 kwietnia 2004 r., pt. „Mechanizm lobbingu władz regionalnych w Unii Europejskiej”, napisanej pod kierunkiem dr hab. Mirona Kłusaka, prof. UG, uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauki o polityce i od 1 lipca została zatrudniona na stanowisku adiunkta w Instytucie Politologii Wydziału Nauk Społecznych UG. Jednocześnie przez szereg lat Habilitantka pracowała w kilku uczelniach niepublicznych, m.in. w latach 2002-2005 pełniła funkcję organizatora 5-letnich studiów zaocznych na kierunku politologia.

W 2012 r. Habilitantka ukończyła dwusemestralne podyplomowe studia na kierunku menedżer badań naukowych i prac rozwojowych w Wyższej Szkole Innowacji w Lublinie oraz dwusemestralne studia podyplomowe na kierunku organizacja pomocy społecznej w UG, a następnie utworzyła studia podyplomowe „Aktywizacja obywatelska społeczności lokalnych w Unii Europejskiej” na Wydziale Nauk Społecznych UG. W 2013 r. otrzymała certyfikat ukończenia niestacjonarnego programu szkoleniowego Europejskiego Informatycznego Studium Certyfikacyjnego EITCA e-Learning na kierunku EITCA/KC – kluczowe kompetencje informatyczne w ramach krajowej edycji programu European Information Technologies Certification oraz programu szkoleniowego „BRing. Nauki społeczne dla gospodarki” Wyższej Szkoły Europejskiej im. ks. Józefa Tischnera w Krakowie.

W wyniku analizy przebiegu kariery naukowej i zawodowej dr Sylwii Mrozowskiej mogę jednoznacznie stwierdzić, że Habilitanta posiada bardzo dobre przygotowanie do pracy naukowej oraz organizacji i realizacji procesu dydaktycznego w ramach kształcenia uniwersyteckiego. Studia podyplomowe i szkolenia z obszaru nauk społecznych rozwinęły dotychczasowe predyspozycje badawcze i stworzyły solidną podstawę do naukowego rozpatrywania procesów zachodzących w Unii Europejskiej (UE) a będących w zainteresowaniu politologii.

1. Ocena osiągnięć naukowo-badawczych Habilitantki:

a. W autoreferacie nie wykazano publikacji naukowych zamieszczonych w czasopismach znajdujących się w bazie Journal Citation Reports (JCR) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH). Jednak dwie publikacje naukowe, których Habilitantka jest autorem oraz współautorem są w czasopiśmie znajdującym się na liście European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH PLUS).

b. Habilitantka, jako osiągnięcie stanowiące podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazała przedsięwzięcie pt. „Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej”. Zaliczyła do niego łącznie 22 publikacje, tj.: 2 monografie w języku polskim, 9 artykułów (w tym 2 w języku angielskim), 9 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku angielskim), 1 podręcznik w języku polskim, 1 redakcję naukową pracy zbiorowej w języku angielskim.

Najważniejszymi dokonaniem Habilitantki są na pewno dwie monografie. Pierwsza z nich, zatytułowana „Lobbying a wyzwania regionalne w Unii Europejskiej”, Wydawnictwo

Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2014, ma swoje źródło w badaniach Habilitantki nad funkcjonowaniem polskich przedstawicielstw regionalnych w Brukseli, związanych z obronioną przez Nią rozprawą doktorską pt. „Mechanizm lobbingu władz regionalnych w Unii Europejskiej” w 2004 r. Powyższa monografia powstała w wyniku realizacji projektów badawczych sfinansowanych w ramach dwóch grantów UG. Zawarte w pracy rezultaty badań Habilitantki wcześniej zostały zamieszczone w 5 referatach wydanych w ramach prac zbiorowych i 2 artykułach.

Recenzowana monografia składa się z wstępu, czterech rozdziałów, zakończenia, literatury, aneksów oraz spisów aneksów, rysunków i tabel. Praca liczy 200 stron, zawiera 7 aneksów, 8 rysunków i 19 tabel.

Habilitantka podjęła się w niej trudnego zadania naukowego jakim było rozpoznanie obecności regionów w procesie integracji europejskiej, w tym mechanizmu lobbingu publicznych (regionalnych) grup interesu, biorąc pod uwagę, że są one coraz aktywniejsze w poszukiwaniu sposobów na artikulację swoich spraw i zarazem skuteczniejsze w osiąganiu wyznaczonych celów. Niewątpliwie jest to zagadnienie ważne biorąc pod uwagę konsekwencje wpływu grup interesu i ich oddziaływań na ośrodki władzy w UE, co jednoznacznie potwierdza trafny wybór problematyki badawczej przez Habilitantkę.

Celem podjętej pracy przez Habilitantkę było zbadanie motywacji, warunków i czynników wpływających na tworzenie i funkcjonowanie przedstawicielstw regionalnych w Brukseli. W przyjętym procesie badawczym Habilitantka założyła potwierdzenie 4 rozbudowanych tez oraz udzielenie odpowiedzi na 9 szczegółowych pytań badawczych. Lepszym rozwiązaniem zamiast tez byłoby zawarcie w przyjętej procedurze hipotez, wówczas proces ich konfirmacji lub falsyfikacji byłby bardziej przekonujący.

Wartościowym dopełnieniem tez i problemów badawczych ujętych we wstępie pracy byłoby sformułowanie zasadniczej tezy i głównego problemu badawczego, odnoszących się do całości rozpatrywanej tematyki. Do zbadania wyodrębnionej przez Siebie problematyki Habilitantka wykorzystała instytucjonalizm, o którym wspomniała jednym zdaniem we wstępie pracy. Niestety w pracy zabrakło strukturalnie wydzielonego omówienia tej koncepcji teoretycznej w kontekście podmiotu i przedmiotu badań. Habilitantka nie wyodrębniła i nie scharakteryzowała metod badawczych jakie zastosowała w pracy. Jedynie stwierdziła: „W toku analizy próbowano odpowiedzieć na konkretne pytania badawcze”. Jednak z oceny treści monografii wynika, że podczas gromadzenia i przetwarzania materiałów oraz systematyzowania wyników wykorzystała metodę historyczną, instytucjonalno-prawną, systemową oraz porównawczą.

W pierwszym rozdziale pracy, Habilitantka omówiła problematykę lobbingu. Swoje rozważania skoncentrowała na relacji demokracji do lobbingu na poziomie ponadnarodowym, narodowym (krajowym) i regionalnym (województwa pomorskiego). Problematykę lobbingu na poziomie unijnym rozpatrzyła z perspektywy demokracji uczestniczącej oraz demokracji deliberatywnej. Dokonała analizy pojęcia, zakresu i funkcji lobbingu. Traktując lobbing jako proces komunikacji wskazała, że sprzyja on rozpowszechnianiu różnego typu racjonalności i wspiera rozwój dobra wspólnego i więzi terytorialnej. Przedstawiając ewolucję regionalnego rzecznictwa interesów, Habilitantka zwróciła uwagę na pojawienie się nowego, wielowarstwowego systemu grup interesów, odzwierciedlającego wielopoziomowy układ instytucjonalny UE oraz zmiany lobbingu regionalnego następujące wraz z zmianami dokonującymi się w UE i regionach. Przedstawiła sposoby zaangażowania politycznego regionów oraz procedurę zawierania porozumień międzyregionalnych przez samorząd województwa. Niestety, Habilitantka nie zakończyła tego rozdziału podsumowaniem, zawierającym zwięzłe uogólnienie problematyki, szczególnie lobbingu regionalnego.

„Podmioty lobbingu w kształtowaniu europejskiej polityki regionalnej” to kolejne zagadnienie w obszarze zainteresowań Habilitantki. W opisie celów, zadań i zasad europejskiej polityki regionalnej wyróżnia się zbędne zdanie: „Porównanie zasady partnerstwa w latach 1994-1999 i 2000-2006 prezentuje aneks 2”, który zatytułowano „Przedstawicielstwa sieci lub stowarzyszeń regionalnych w Brukseli zarejestrowane w Brussels-Europe Liaison Office”, właściwie ujęty wraz z 1 i 3 na s. 86. Rozpatrując politykę regionalną UE wyeksponowano te elementy, które ją determinowały oraz kierunki jej rozwoju w latach 2014-2020. W części pracy poświęconej biurom przedstawicielskim regionów na uwagę zasługuje próba analizy poszczególnych przedstawicielstw regionalnych w kontekście zadań, celów i funkcji, jakie deklarują. Niestety uogólnienia, które zawarto w tabeli 11 dotyczą tylko wybranych zadań i celów polskich biur regionalnych w ramach pełnionych przez nie funkcji. Podane zaś źródła (materiały Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego, archiwum własne, materiały konferencyjne i znowu zasoby własne) nie pozwalają na stwierdzenie, ile placówek wzięto pod uwagę. Trudno zaakceptować późniejsze stwierdzenie: „Biura przedstawicielstw regionów deklarują pełnienie podobnych funkcji i realizację podobnych zadań. Losowo wybrane przedstawicielstwa regionalne potwierdzają tę tezę”, biorąc pod uwagę, że Habilitantka nie wspomniała w jaki sposób dokonała tegoż losowania. W kontekście tychże rozważań, rodzi pytania, niczym nie uzasadnione wyeksponowanie 4 przedstawicielstw landów niemieckich oraz 3 biur fińskich. Również dalsze konstatacje Habilitantki rodzą wątpliwości np. „Wszystkie biura deklarują wypełnianie

funkcji informacyjnej”, czyli ile? Szkoda, że Habilitantka będąc na miejscu, samodzielnie nie objęła badaniami większej liczby biur z obecnie funkcjonujących ok. 300 przedstawicielstw lokalnych i regionalnych w Brukseli. Zebranie odpowiednich danych, poddanie ich analizie i porównanie oraz właściwe zaprezentowanie w celu wydzielenia podobieństw i różnic w funkcjach, zakresach działania, zadaniach i celach biur stanowiłoby nie budzący żadnych wątpliwości, wartościowy, indywidualny dorobek naukowy.

Trzeci rozdział niniejszej pracy został poświęcony procesowi lobbingu w Unii Europejskiej. Na szczególną uwagę zasługują te rozważania Habilitantki, które dotyczą strategii lobbingowej przedstawicielstw regionalnych, chociaż jak twierdzi, „niemożliwe jest stworzenie jednego zestawu wskazówek, jak skutecznie lobować w Unii Europejskiej”, gdyż każdy region ma inną specyfikę. Niemniej ważne dla dalszego toku wywodu było poddanie analizie unijnego procesu decyzyjnego w kontekście działań lobbystów. Habilitantka trafnie udobitniła, że zachodzenie kolejnych jego faz na siebie, utrudnia skuteczne prowadzenie lobbingu i wymaga zróżnicowanego podejścia do wywierania presji na instytucje UE. Szkoda, że i ten rozdział nie został zamknięty podsumowaniem, stanowiącym syntezę rezultatów jej badań.

Ostatni, czwarty rozdział ocenianej pracy: „Lobbing jako forma partycypacji politycznej” rozpoczyna charakterystyka teorii i działania lobbingu regionalnego ograniczona do kilku zdań poświęconych koncepcji wielopoziomowego zarządzania. Resztę tego podrozdziału poświęcono działalności przedstawicielstw regionalnych, co wpisuje się w treść podrozdziału 2.3. „Biura przedstawicielskie regionów”. Problematyka kolejnego podrozdziału „Wartości a korzyści polityczne” od s. 129 do s. 130 została dokładnie powtórzona ze s. 28-29 niniejszej monografii, łącznie z podsumowaniem. Niezwykle istotne są wyniki badań zamieszczone w podrozdziale 4.4 „Doświadczenia polskich województw”. Niestety nie wiadomo, kto przeprowadził badania ankietowe (tzn. „my” – „uzyskałiśmy następujące wyniki”, brak przypisów) oraz wywiady pogłębione „wśród 75 % (dwanaście z szesnastu)” przedstawicieli reprezentacji regionalnych w latach 2011-2012, które „pozwoiliły na weryfikację niektórych hipotez badawczych”, chociaż przedstawiono tylko jedno założenie, zatem nie dotyczy to potwierdzenia tez zamieszczonych w wstępie. Z aneksu 6 zamieszczonego w pracy wynika, że badania przeprowadzono, jednak z wszystkimi przedstawicielstwami, ponieważ jedno z nich „Dom Polski Wschodniej” reprezentuje województwo lubelskie, podkarpackie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Zamieszczone wykresy kołowe nie są opisane, także nie podano źródła danych na podstawie, których je wykonano. Niektóre stwierdzenia Habilitantki są niejednoznaczne, podobnie jak uzyskane odpowiedzi, np.

„Większość polskich przedstawicielstw regionalnych to biura reprezentujące jeden region”, gdy z aneksu 6 wynika, że jest 11 biur reprezentujących jedno województwo, zaś jedno biuro występuje w imieniu wspomnianych powyżej 5 województw. Z uzyskanych odpowiedzi wynika, że biur reprezentujących jeden region jest – 10, biur reprezentujących więcej niż jeden region – 0, zaś innych – 2. Na podstawie wskazań polskich przedstawicielstw wymieniono ich funkcje statutowe na s. 149-150, które są dokładnym powtórzeniem funkcji, zakresów działania, zadań i celów polskich biur regionalnych zamieszczonych w tabeli 11 na s. 88. Oba tożsame zbiory informacji, oparto o różne źródła. Niestety, tego też rozdziału nie zakończono podsumowaniem rozważań oraz wyników badań ankietowych i wywiadów.

W zakończeniu pracy, Habilitantka dokonała rekapitulacji rozważań. Nie ustosunkowała się w sposób ewidentny do tez sformułowanych we wstępie pracy. Nie wyeksponowała również rozwiązań problemów badawczych.

W wykazie literatury Habilitantka przyporządkowała wszystkie pozycje do dokumentów – 37 pozycji lub opracowań – 182 pozycje. Nie wyodrębniła artykułów zawartych w grupie opracowań i nie ujęła w wykazie informacji pozyskanych ze stron internetowych.

W pracy zawarto aneksy liczące łącznie 35 stron. W dużej części obejmują one dane, które z reguły publikowane są w informatorach. Niektóre z informacji, które zawierają, Habilitantka uogólniła w monografii, np. dwukrotnie – „Cele i zadania polskich przedstawicielstw regionalnych w Brukseli”. W moim odczuciu aneksy zostały wykorzystane do sztucznego zwiększenia objętości opracowania, czyli osiągnięcia 200 stron.

Niniejsza praca („Lobbing a wyzwania regionalne w Unii Europejskiej”) ma zbieżny tytuł z nie opublikowaną pracą doktorską Habilitantki („Mechanizm lobbingu władz regionalnych w Unii Europejskiej”). Zważywszy na liczbę wykorzystanych dokumentów i opracowań przez Habilitantkę wydanych po obronie pracy doktorskiej w 2004 r. tj. odpowiednio: 22 i 83, czyli 47,9 % załączonej literatury, można sądzić, że jest to w dużej części Jej nowe podejście do badanej problematyki. Niniejszych wątpliwości nie rodziłoby rozpatrzenie tychże zagadnień wyłącznie w okresie 2004-2014, czyli już po zakończeniu prac nad rozprawą doktorską.

Reasumując moją analizę monografii stwierdzam, że:

1. Opracowanie posiada charakter politologiczny, gdyż podmiotem badań są przedstawicielstwa regionalne funkcjonujące w Brukseli, a przedmiotem – lobbing przez nie prowadzony w UE.
2. Praca jest ważnym dokonaniem w rozwoju naukowym Habilitantki, pomimo szeregu istotnych mankamentów, które wskazałem w jej treści. Waler deskryptywny tej publikacji wydaje się przeważać nad eksplanacyjnym.

3. Recenzowane opracowanie potwierdza dużą wiedzę Habilitantki z zakresu lobbingu oraz Jej obeznanie z funkcjonowaniem przedstawicielstw regionalnych w Brukseli. Świadczy o tym szerokie wykorzystanie krajowych, a szczególnie zagranicznych dokumentów i pozycji literatury, tj. łącznie 68, z tego opublikowanych w języku angielskim – 64, francuskim – 3 i niemieckim – 1.
4. Zaletą ocenianej pracy jest jej wysoki poziom merytoryczny. Niestety spostrzeżenia i opinie Habilitantki zostały z reguły „ukryte” w treści rozdziałów, a nie zebrane i wyeksponowane w ich części końcowej. Nie stanowią one przeważnie nowego ujęcia, gdyż odnoszą się do literatury przedmiotu.
5. Treść pracy została przygotowana przez Habilitantkę w sposób zrozumiały i przejrzysty. Zamieszczone w pracy tabele, rysunki i wykresy, częściowo opracowane samodzielnie, przyczyniają się do polepszenia percepcji toku wywodu.

Druga monografia zaliczona przez habilitantkę do Jej głównych osiągnięć naukowych to „Polityka energetyczna Unii Europejskiej. Między strategią, lobbingiem a partycypacją”, Wydawnictwo LIBRON – Filip Lohner, Kraków 2016. Habilitantka celnie wybrała tematykę badań, gdyż zasoby energetyczne ciągle są jednym z najważniejszych czynników rozwoju społeczno-gospodarczego, powodem konfliktów międzynarodowych oraz istotą strategii geopolitycznych wielu państw. Jednak tytuł niniejszej monografii nie jest w pełni jednoznaczny, gdyż przyimek „między” oznacza, że to co rozpatruje Habilitantka jest otoczone strategią, lobbingiem i partycypacją. Zarazem informuje on, że między tymi słowami istnieje określona zależność. Z analizy struktury pracy wynika, że jest rozpatrywana w niej problematyka lobbingu oraz partycypacji w długookresowych działaniach politycznych UE, zaś z treści pracy – często elementy znajdujące się w zbiorze ograniczonym strategią, lobbingiem i partycypacją.

Oceniana monografia liczy 361 stron. Zawiera rysunek i 21 tabel. Składa się z wprowadzenia, czterech rozdziałów, zakończenia, bibliografii, spisu rysunków i tabel oraz wykazu ważniejszych akronimów i skrótów. Monografia została opracowana w ramach projektu współfinansowanego z funduszy norweskich pt. „Podnoszenie świadomości studentów nauk społecznych w zakresie środowiska i zmian klimatycznych”. Zważywszy, że Norwegia nie należy do UE, intryguje wartość spotkań konsultacyjnych w norweskich instytucjach naukowych dla podjętych badań, dotyczących ściśle unijnej polityki energetycznej.

We wstępie pracy, Habilitantka interesująco przedstawiła genezę podjętego tematu. Szczególną uwagę zwróciła na globalne ocieplenie klimatu i wysiłki zmierzające do jego

powstrzymania. Rzeczowo wyartykułowała główne założenie badawcze – „definiowanie polityki energetycznej UE jako jednego z najważniejszych obszarów działalności tej organizacji w ostatnich latach”. W sposób jasny i przekonujący określiła cel poznawczy pracy, uwzględniając w nim cztery rozbudowane aspekty. W odniesieniu do wielopłaszczyznowego celu pracy, sformułowała cztery, niestety zbyt obszerne hipotezy, ale nie określiła problemów (pytań) badawczych. Według Habilitantki w pracy przeważa ujęcie politologiczne, „definiujące UE jako ustrój polityczny i poddające analizie skutki integracji europejskiej, a nie czynniki ją warunkujące”. W podejściu badawczym Habilitantka odwołuje się do założeń nowego instytucjonalizmu oraz europeizacji i teorii demokracji deliberatywnej. Do realizacji celu pracy i weryfikacji hipotez posłużyła się takimi metodami badawczymi, jak: analiza instytucjonalno-prawna, analiza porównawcza, ujęcia ilościowe i jakościowe oraz metoda decyzyjna. Habilitantka szczegółowo opisała wykorzystanie poszczególnych metod, co świadczy o prawidłowej organizacji pracy badawczej, którą należy wysoko ocenić.

W pierwszym rozdziale Habilitantka omówiła problematykę polityki energetycznej UE. Na uwagę zasługuje przede wszystkim wykorzystanie przez Nią podejścia instytucjonalnego do badań polityki energetycznej UE. Odwołując się do teorii instytucjonalizmu racjonalistycznego, podkreśliła trudności napotykane przez państwa członkowskie UE w implementowaniu europejskiej polityki energetycznej, wynikające z pewnego niedopasowania pomiędzy instytucjami, w szczególności ponadnarodowymi i krajowymi. Wykorzystanie instytucjonalizmu historycznego widzi w dokonywaniu oceny decyzji państw członkowskich UE w zakresie przekazywania w gestię instytucji unijnych kompetencji do podejmowania decyzji dotyczących polityki energetycznej, w tym bezpieczeństwa energetycznego. Przychyla się do poglądów, że instytucjonalizm socjologiczny jest bardzo przydatny w analizach funkcjonowania grup interesu oraz lobbingu. Eksponuje koncepcję europeizacji w wyjaśnianiu problematyki polityki energetycznej, jako perspektywy analizy w ramach teorii nowego instytucjonalizmu. Kolejne podrozdziały tej części pracy poświęciła sytuacji energetycznej UE, kształtowaniu unijnej polityki energetycznej, rozwiązywaniu problemów energetycznych UE oraz kierunkom rozwoju tejże polityki UE. Habilitantka przedstawiła problematykę polityki energetycznej ogólnie, zgodnie z tytułem pracy – na poziomie strategicznym. W podsumowaniu tego rozdziału Habilitantka zawarła 5 istotnych wniosków dotyczących: procesów europeizacji, uwspólnotowienia polityki energetycznej, europejskiej unii energetycznej, instytucji unijnych odpowiedzialnych za politykę klimatyczno-energetyczną oraz kierunków rozwoju polityki energetycznej UE.

Drugi rozdział monografii Habilitantka poświęciła lobbingowi energetycznemu w UE. Na wstępie zaznacza, że „uwagę skoncentrowano na najważniejszych zagadnieniach związanych z funkcjonowaniem grup interesu i lobbingu w UE oraz na przykładzie tego rodzaju działań w odniesieniu do pakietu klimatyczno-energetycznego, który uważa się za doskonałe studium przypadku”. Niestety nie wymieniła autorów tej ważnej opinii. Rezultatem takiego podejścia jest poświęcenie ogólnej problematyce lobbingu 31 z 52 stron tego rozdziału. Z pozostałych, 14 stron stanowi podrozdział 2.4. „Polski lobbing wobec pakietu klimatyczno-energetycznego”, który w połowie zawiera problematykę unijnego i polskiego lobbingu związanego z tą kwestią. Wynika z tego, że tytuł rozdziału jest zbyt wąski i nie odpowiada jego zawartości. Właściwym byłby: „Lobbing w UE na przykładzie pakietu klimatyczno-energetycznego”. Rozdział ten również został zakończony 5 wnioskami dotyczącymi lobbingu – 4 ogólnymi i jednym odnoszącym się do pakietu klimatyczno-energetycznego.

W trzecim rozdziale pt. „Partycypacja w polityce energetycznej Unii Europejskiej”, zawierającym w części wstępnej 5 pytań badawczych, po przedstawieniu problematyki demokracji oraz roli partycypacji w demokratyzacji UE, Habilitantka skoncentrowała się na rozpatrzeniu tychże kwestii w odniesieniu do polityki energetycznej. Wykazała się dużą znajomością koncepcji demokracji energetycznej, stanowiącej „jedyną realną drogę do nowego systemu energetycznego, której rozwój blokuje konwencjonalna energetyka”. Również ujęcie kwestii partycypacji w polityce energetycznej oraz ocenie technologii energetycznych potwierdza szerokie rozeznanie Habilitantki w tej problematyce. Podsumowanie tego rozdziału zawiera oprócz dwóch wniosków ogólnych, trzy odnoszące się demokracji energetycznej, partycypacji w energetyce i partycypacyjnego wartościowania np. inwestycji energetycznych.

W czwartym, ostatnim rozdziale pracy, zatytułowanym „Polska wobec wyzwań polityki energetycznej Unii Europejskiej” Habilitantka przedstawiła m.in. studium przypadku z zakresu implementacji celu „3×20” strategii Europa 2020. Swoimi rozważaniami objęła także takie kwestie, jak: sytuacja energetyczna Polski, polski program energetyki jądrowej, perspektywy rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce, polityka energetyczna Polski do 2050 r. Habilitantka umiejętnie omówiła wspomniane zagadnienia na podstawie danych statystycznych i zarazem starała się przedstawić w odniesieniu do nich, swój punkt widzenia w podsumowaniu tego rozdziału. W moim przekonaniu umiejscowienie tego rozdziału na końcu pracy, dekomponuje jej strukturę, gdyż wcześniej polski lobbing energetyczny został omówiony w rozdziale drugim. Ponadto problematyka energetyczna Polski nie została zawarta w tytule monografii, która dotyczy polityki energetycznej UE. Habilitantka nie

dowodła w pracy, że Polska zasługuje na odrębne potraktowanie w porównaniu do innych państw członkowskich UE. Treść tego rozdziału należało epizodycznie wykorzystać w toku opracowywania trzech pierwszych rozdziałów niniejszej pracy lub umiejscowić po pierwszym rozdziale „Polityka energetyczna UE”. Biorąc pod uwagę zawartość czwarte go rozdziału może on z powodzeniem stanowić materiał wyjściowy do przygotowania przez habilitantkę kolejnej monografii, ale dotyczącej lobbingu i partycypacji w polityce energetycznej Polski.

W zakończeniu pracy Habilitantka dokonała konkluzji poruszanych kwestii. Niestety zabrakło w nim wyraźnie pokazanej weryfikacji hipotez zawartych we wstępie pracy.

Rozważania Habilitantki zostały oparte na szerokiej bazie źródłowej i literaturowej – ogółem 407 pozycji. Habilitantka trafnie dobrała do opracowania monografii rozliczne akty prawne i dokumenty (łącznie 120, w tym 106 wydanych w języku polskim i 14 obcojęzycznych), opracowania zwarte (łącznie 166, w tym 129 wydanych w języku polskim i 37 obcojęzycznych), artykuły naukowe (łącznie 46, w tym 26 wydanych w języku polskim i 20 obcojęzycznych), źródła internetowe (74) i film. Bibliografia pracy stanowi solidną podstawę do kontynuowania przez habilitantkę badań nad lobbingiem i partycypacją.

Po analizie tematyki, struktury i treści monografii stwierdzam, że:

1. Stanowi ona nowy wkład do nauki o polityce, głównie poprzez omówienie problematyki lobbingu i partycypacji oraz dokonania oceny ich roli w kształtowaniu polityki energetycznej UE. Bezdyskusyjnym walorem pracy jest osadzenie rozważań na wskazaniach teorii wykorzystywanych w badaniach sytuowanych w obrębie nauk społecznych, w tym nauki o polityce.
2. Generalna koncepcja rozwiązania podjętego zagadnienia naukowego jest poprawna metodycznie. Warsztat badawczy pracy jest charakterystyczny dla nauk społecznych. Praca została starannie przygotowana i wydana. Treść opracowano poprawnie, z dużą dozą precyzji.
3. Efektem badań Habilitantki jest szereg ważnych, przejrzyste sformułowanych i merytorycznie słusznych spostrzeżeń spójnych z celem pracy i adekwatnych do rezultatów rozważań oraz mieszczących się w obszarze hipotez sformułowanych we wstępie pracy. Wyeksponowano je odpowiednio do ich znaczenia w podsumowaniach kolejnych rozdziałów. Niewątpliwie ten układ opracowania stanowi bezapelacyjnie jego mocną stronę, świadcząc o znacznej wartości rozważań, dlatego zasługuje na uwydatnienie i pochwałę.
4. Pracę mimo zasygnalizowanych niedociągnięć, określám jako udane przedsięwzięcie naukowe, które dostarcza usystematyzowanej wiedzy oraz analiz lobbingu i partycypacji w

polityce energetycznej UE. Druga oceniana monografia jest już naukowo dojrzałym opracowaniem Habilitantki.

Ponadto do dorobku naukowego w ramach przedsięwzięcia naukowego Habilitantka zaliczyła 9 artykułów (w tym 2 w języku angielskim) i 9 rozdziałów w pracach zbiorowych (w tym 5 w języku angielskim). Publikacje z tego cyklu można umiejscowić w czterech obszarach badawczych takich, jak: strategia, lobbying, partycypacja i polityka energetyczna UE, w tym RP. Wynika z tego, że wszystkie wymienione przez Habilitantkę artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych zostały przez nią właściwie zakwalifikowane do przedsięwzięcia naukowego zatytułowanego: „Formy działań politycznych (strategia, lobbying, partycypacja) w Unii Europejskiej. Studium przypadku polityki energetycznej”.

Artykuły ukazały się w takich periodykach, jak: „Cywilizacja i Polityka”, „Przegląd Naukowy Disputatio”, „Studia Ekonomiczne”, „Nowa Polityka Wschodnia”, „Ecoatom”, „Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa”, „European Journal of Transformation Studies”, z których jedno jest indeksowane na liście ERIH PLUS a cztery znajdują się w części „B” listy czasopism naukowych prowadzonej przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Dwa z nich powstały z udziałem Habilitantki ustalonym na poziomie odpowiednio: 40 % i 60 %. Charakteryzują się one zróżnicowanym poziomem warsztatu badawczego, który Habilitantka wykorzystała podczas ich przygotowywania. W jednym z nich pt. „Grupy interesu w demokratycznych systemach politycznych” Habilitantka omówiła problematykę grup interesu w teoriach polityki, zamieściła 3 pytania badawcze, określiła cel artykułu, zdefiniowała pojęcie „grupy interesu” i po analizie problemu grup interesu w demokratycznych systemach politycznych w oparciu o solidną literaturę przedmiotu badań sformułowała 5 wniosków ogólnych. W pozostałych artykułach te elementy procesu badawczego nie zostały tak zdecydowanie wyodrębnione i w pełni zarysowane przez Habilitantkę. Po analizie tematyki, struktury i treści artykułów stwierdzam, że prezentują one wysoki poziom merytoryczny i spełniają zasadnicze kryteria stawiane pracom naukowym.

Z dziewięciu rozdziałów trzy zostały opracowane przy udziale Habilitantki określonym na poziomie odpowiednio: 30 %, 70 % i 60 %. Pierwszym z rozdziałów ujętych w dokumentacji habilitacyjnej jest materiał pt. „Strategia i jej miejsce w multicentrycznym modelu świata polityki” zamieszczony w księdze jubileuszowej. Niestety, nie wnosi on nic nowego w zakresie militarnego rozumienia strategii, gdyż Habilitantka omówiła to zagadnienie w artykule pt. „Strategia i plan jako koncepcje działania politycznego” („Cywilizacja i Polityka” nr 7/2009) wykazany w swoim osiągnięciu naukowym. W artykule „Demokracja uczestnicząca z perspektywy europejskiej”, punktem wyjścia do przedstawienia

analizowanego problemu była hipoteza, do której weryfikacji Habilitantka podzieliła w sposób zamierzony artykuł na trzy części, które po opracowaniu pozwoliły Jej na sformułowanie 8 wniosków. W artykule pt. „Problematyka energetyki jądrowej w mediach popularno-naukowych”, Habilitantka z współautorką przedstawiła wyniki jednego z etapów badań nad konstrukcją modelu komunikacji społecznej w obszarze nowoczesnych technologii jądrowych, które zobrazowała w tabelach i na wykresach. Również ten artykuł został podzielony na trzy części w celu odpowiedzi na postawione pytania badawcze. Kolejny artykuł pt. „Włączanie interesariuszy (stakeholder involvement) w proces rozwoju energetyki jądrowej w Polsce” zawiera także wyniki badań podjętych w celu identyfikacji czynników komunikacyjnych wpływających na akceptację inwestycji i oczekiwań badanych w zakresie informacji i uczestnictwa w procesie rozwoju krajowej energetyki jądrowej. Poziom merytoryczny tego cyklu publikacji, zarówno w języku polskim, jak i angielskim jest wysoki na co składa się odpowiednio dobrana i właściwie wykorzystana literatura przedmiotu badań, zastosowane podejścia analityczne oraz zróżnicowane w formie, nie budzące wątpliwości podsumowania.

Generalizując, Habilitantka w artykułach i rozdziałach stosowała podejścia i metody badawcze stosowane w politologii. W pracach w zależności od rozpatrywanej problematyki formułowała m.in. cele, pytania badawcze, wnioski, konkluzje, podsumowania. Prace wchodzące w skład ocenianego cyklu zostały oparte na szerokiej bazie źródłowej i literaturowej.

c. Do swoich ważnych osiągnięć naukowych Habilitantka zaliczyła także redakcję naukową pracy zbiorowej pt. „Social Science and Energy Issues”, która została opatrzona wstępem jej autorstwa, liczącym 3 strony. Niniejsza praca powstała w wyniku projektu budowania sieci kontaktów naukowych pomiędzy europejskimi badaczami problematyki Science-Technology-Society (STS). W pracy powstałej dzięki inicjatywie Habilitantki znajduje się łącznie 13 artykułów, w tym tylko 3 zagraniczne – badaczy ze Słowacji, Słowenii i Rumunii, co nie jest rezultatem imponującym, ale dowodzi Jej wysokiego zaangażowania w rozwój badań interdyscyplinarnych.

Do pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych Habilitantka zaliczyła redakcję naukową prac zbiorowych – jednej w języku angielskim i czterech w języku polskim, autorstwo 6 artykułów i 16 rozdziałów w pracach zbiorowych, w tym jednego w języku angielskim. Zawarte w pracach zbiorowych rozdziały obejmują istotne kwestie z punktu widzenia naukowego poznania sytuowane w obszarze i dziedzinie nauk społecznych. Artykuły ukazały się w takich periodykach jak: „Studia z Teorii i Praktyki Polityki”, „Środkowoeuropejskie

Studia Polityczne”, „Cywilizacja i Polityka” oraz „Gdańskie Studia Międzynarodowe” co potwierdza ich politologiczny charakter i wysoki poziom merytoryczny. W zależności od tematyki i przyjętego sposobu jej omówienia, można wyróżnić w nich takie elementy jak: cel badań, problemy badawcze, hipotezy, wnioski, konkluzje, podsumowanie. Opracowano je na bazie wielu ważnych polskich i zagranicznych pozycji literatury. Wnikliwe ich analizy prowadzą Habilitantkę do coraz istotniejszych diagnoz. Zawarte w tym cyklu publikacje opracowane przy wykorzystaniu odpowiednich metod badawczych spełniają kryteria przypisywane pracom naukowym. Potwierdzają one dużą wiedzę Habilitantki, pokazują umiejętność argumentacji i uwidaczniają predyspozycje do pracy naukowej. Sukcesywnie wzrastająca wartość publikacji świadczy o Jej rozwoju naukowym. Pod względem ilościowym dorobek ten uznaję za wystarczający, zaś po analizie jakościowej mogę stwierdzić, że publikacje zawarte w tym zbiorze zasługują na ocenę zadowalającą.

d. Sumaryczny Impact Factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Reports – brak danych w dokumentacji Habilitantki.

e. Liczba cytowań publikacji według bazy Web of Science – brak danych w dokumentacji Habilitantki.

f. Indeks Hirscha publikacji według bazy Web of Science – brak danych w dokumentacji Habilitantki.

g. Habilitanka była autorem i koordynatorem ogólnopolskiego projektu „Public Understanding of Technology” (01.10.2013–31.12.2016). Ponadto pełniła funkcję koordynatora międzynarodowego projektu „Podnoszenie świadomości studentów nauk społecznych w zakresie środowiska i zmian klimatycznych” współfinansowanego ze środków norweskich w ramach programu Rozwój Polskich Uczelni (01.01.2015–30.05.2016); koordynatora międzynarodowego projektu „Children’s University for Europe” współfinansowanego ze środków Komisji Europejskiej w ramach Jean Monnet Programme (01.09.2012–31.07.2013), wykonawcy zadania nr 7, etapu I, „Analiza społecznych uwarunkowań wdrożenia technologii HTR w Polsce” (16.01.2013–31.08.2014) w strategicznym projekcie badawczym Narodowego Centrum Badań i Rozwoju „Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej w Polsce”; koordynatora merytorycznego zadania nr 3 „Program staży dydaktycznych” w międzynarodowym projekcie „Uniwersytet jutra: umiędzynarodowienie kształcenia w Uniwersytecie Gdańskim poprzez współpracę z Uniwersytetem Houston-Downtown (USA)” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (01.02.2015–31.12.2015).

Uczestniczyła również w charakterze wykonawcy w projekcie: Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (Fundusz Inicjatyw Obywatelskich) „EU-Reda Trzy więcej niż jeden” (2010–2011), Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej (rządowy Program na Rzecz Aktywności Osób Starszych na lata 2012–2013) „Przestrzeń publiczna wspólnoty lokalnej w dialogu międzypokoleniowym” (01.06.2013–30.11.2013); w międzynarodowym projekcie: Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy „Pakt na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego” (01.11.2012–31.11.2013), Komisji Europejskiej (Młodzież w Działaniu) „Polityka młodzieżowa – przegląd okresowy” (01.01.2013–30.11.2013), Komisji Europejskiej (Młodzież w Działaniu) „Youth entrepreneurship cross boundaries” (01.02.2014–30.11.2014); w ramach małego grantu wyszehradzkiego „Participation of the public in energy policies” (03.2015-08.2015). Ponadto realizowała w UG projekty dla młodych naukowców w latach 2004–2012: „Mechanizm lobbingu władz regionalnych w Unii Europejskiej”, „Strategia działań politycznych”, „Strategie grup interesu”, „Strategia jako instytucja działania politycznego”, „Europeizacja polskich województw”, „Europeizacja polskich województw II” w charakterze autora i koordynatora projektów. Pełnienie ważnych funkcji i realizowanie zadań w powyższych projektach badawczych, podobnie jak będące tego efektem konferencje naukowe, monografie, opracowania zbiorowe i referaty należy ocenić bardzo wysoko.

h. Habilitantka nie wykazała w dokumentacji nagród za działalność naukową.

i. Habilitantka wygłosiła 41 referatów na ogólnopolskich i międzynarodowych konferencjach naukowych, co średnio daje 3-4 wystąpienia w ciągu roku po obronie pracy doktorskiej. Uczestniczyła aktywnie w dwóch konferencjach organizowanych zagranicą. Aktywność Jej w tym obszarze działalności naukowej jest na poziomie dobrym.

Reasumując, Habilitantce udało się zrealizować podjęte zamierzenia badawcze w monografiach, artykułach i rozdziałach prac zbiorowych oraz projektach i zadaniach badawczych, które mieszczą się w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki o polityce. Prezentowany dorobek stanowi znaczący wkład w rozwój wspomnianej dyscypliny naukowej. Całość osiągnięcia, zarówno pod względem ilościowym i jakościowym, wskazanego przez Habilitantkę i stanowiącego podstawę ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego oceniam tym samym pozytywnie.

2. Ocena dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitantki:

j. Wartym podkreślenia jest uczestnictwo Habilitantki w sieci badawczej PLATENSO powstałej w wyniku realizacji projektu EURATOM Research and Training Programme on Nuclear Energy of the European Commission zrzeszającej badaczy z Europy Środkowo-Wschodniej, którzy koncentrują swoje badania na społecznych i politycznych aspektach technologii jądrowych.

k. Dowodem wysokich kompetencji naukowych i organizatorskich Habilitantki jest pełnienie przez nią funkcji sekretarza takich konferencji ogólnopolskich i międzynarodowych jak: „Problemy badawcze i metodologiczne współczesnej politologii w Polsce” (04–06.11.2004), „Jednostka – społeczeństwo – państwo wobec megatrendów współczesnego świata” (19–21.05.2008), „Polska wobec współczesnych wyzwań globalnych i regionalnych” (19–20.05.2005); członka Komitetu Organizacyjnego konferencji lokalnych i ogólnopolskich: „Organizacje pozarządowe szansą na zwiększenie aktywności obywatelskiej” (06.04.2011), „Polityka młodzieżowa Unii Europejskiej” (21.11.2013); „Kobiety w przestrzeni publicznej” (22.11.2013), „Polityka społeczna wobec wyzwań i zmian zachodzących we współczesnym świecie” (19.05.2014), „Polityka społeczna dla bezpiecznego rozwoju” (22.05.2015) oraz przewodniczącego Komitetu Organizacyjnego konferencji międzynarodowej „Social Science and Energy Issues” (22.02.2016).

l. Za działalność organizacyjną i dydaktyczną Habilitantka była kilkakrotnie wyróżniona: w 2012 r. dyplomem od Dyrekcji Instytutu Politologii za wybitne osiągnięcia związane z działalnością upowszechniania wiedzy, w 2013 r. Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę, w 2014 r. Dyplomem od Dyrektora Instytutu Politologii za osiągnięcia w zakresie popularyzacji nauki oraz ponadprzeciętną pracę organizacyjną na rzecz Instytutu Politologii UG.

m. Oprócz udziału w sieci badawczej PLATENSO, do indywidualnych sukcesów Habilitantki należy zaliczyć utworzenie interdyscyplinarnego zespołu badawczego zajmującego się badaniami z zakresu nauka – technologia – społeczeństwo w obszarze społecznego odbioru nauki i technologii w ramach projektu „Public Understanding of Technology” (2012–2016).

n. Potwierdzeniem umiejętności organizacyjnych Habilitantki było koordynowanie wizyty studyjnej w Instytucie Nauk Politycznych w Uniwersytecie w Trondheim (Norwegian University of Science and Technology) w ramach Norway Grants (Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy) w dniach 17-22.10.2016 r.

o. Habilitantka jest członkiem Rady Naukowej „Slovak Journal of Political Science”.

p. Habilitantka deklaruje członkostwo w Polskim Towarzystwie Nauk Politycznych, Polskim Towarzystwie Studiów Międzynarodowych i Polskim Towarzystwie Oceny Technologii. Ponadto pełniła funkcję członka Zarządu Instytutu Bałtyckiego w latach 2004–2008 i Bałtyckiego Instytutu Spraw Europejskich i Regionalnych w latach 2013–2015 oraz członka Rady Naukowej Instytutu Badań Ekonomiczno-Społecznych od 2014 r. a także w Instytucie Kaszubskim.

q. W ramach działalności dydaktycznej Habilitantka prowadzi lub prowadziła zajęcia dydaktyczne na dwóch kierunkach studiów: politologii oraz bezpieczeństwie narodowym, z takich przedmiotów jak: Integracja europejska, Strategia działań politycznych, Strategie bezpieczeństwa we współczesnym świecie, Lobbing w Unii Europejskiej, Przestrzeń polityczna w Unii Europejskiej, Strategia bezpieczeństwa państwa, Zagrożenia i wyzwania dla obszaru Unii Europejskiej, Europejski wymiar bezpieczeństwa energetycznego a ochrona środowiska, Polityka regionalna Unii Europejskiej, Teoria polityki, Decydowanie polityczne, Elementy nauk politycznych oraz seminarium licencjackie i seminarium magisterskie.

Odnotowany w dorobku naukowym podręcznik – „Strategia jako koncepcja działania politycznego”, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 2010, stanowi niewątpliwie ważną pozycję w dorobku Habilitantki, lecz w moim przekonaniu nie jest osiągnięciem naukowym, ale dydaktycznym. Biorąc pod uwagę poziom merytoryczny opracowania i przemyślany układ treści (zakończenie każdego rozdziału stanowią pytania konwersatoryjne i wybór literatury przedmiotu) jest to wartościowa synteza strategii działań politycznych, potrzebna i użyteczna w pracy dydaktycznej ze studentami politologii.

Habilitantka ma duże osiągnięcia w popularyzacji nauki. Świadczy o tym prowadzenie wykładów z zakresu aktywizacji i partycypacji obywatelskiej oraz włączania interesariuszy w proces budowy strategii rozwoju jednostek samorządu terytorialnego, udzielanie wywiadów radiowych i telewizyjnych na temat prowadzonych przez nią badań, prowadzenie warsztatów i zajęć z zakresu integracji europejskiej dla uczniów szkół podstawowych oraz wykładów, warsztatów i konkursów w ramach Bałtyckich Festiwali Nauki, udział w przygotowaniu filmów edukacyjnych, opublikowanie pięciu artykułów popularnonaukowych.

r. Od czterech lat Habilitantka pełni funkcję opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Aktywizacji i Innowacji Społecznych.

s. Od 2015 r. Habilitantka sprawuje opiekę naukową nad doktorantem mgr Mateuszem Babickim w charakterze promotora pomocniczego.

t. Habilitantka odbyła wiele spotkań konsultacyjnych zagranicą. Efektem pobytów badawczych Habilitantki w Belgii w latach 2011-2012 było pozyskanie danych z badań jakościowych i ilościowych, których wyniki zawarła w pierwszej Swojej monografii, zaś dzięki wyjazdom studyjnym do norweskich i francuskich instytucji naukowych powstała Jej druga monografia zaliczona do osiągnięcia naukowo-badawczego.

u. Godnym uwagi jest przygotowanie przez Habilitantkę dwóch ekspertyz: „Ocena jakości Strategii Rozwoju Miasta Rumia do roku 2030” na zamówienie miasta Rumia w 2014 r. oraz „Analiza stanu przygotowań jednostek samorządu terytorialnego do realizacji projektów zintegrowanych. Perspektywa finansowa Unii Europejskiej 2014–2020” w ramach współpracy z Gdańskim Obszarem Metropolitalnym w 2015 r.

v. Wartym podkreślenia jest pełnienie przez Nią funkcji członka zespołu eksperckiego – Rada Strategii Rozwoju Miasta Rumii na lata 2014–2030 oraz członka Komisji Konkursowej ds. staży dydaktycznych na UG w 2014 r.

w. O Jej znaczącej pozycji w środowisku naukowym świadczy pełnienie przez Habilitantkę funkcji recenzenta w takich periodykach jak „European Journal of Transformation Studies” i „Przegląd Politologiczny”.

Podsumowując, w mojej ocenie uwidoczniony powyżej, zróżnicowany i wielopłaszczyznowy dorobek Habilitantki w obszarze nauk społecznych świadczy o Jej systematycznym rozwoju naukowym i jest w pełni wystarczający do ubiegania się o nadanie wyższego stopnia naukowego.

Konkluzja

Na podstawie analizy i oceny osiągnięć naukowo-badawczych a także dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej Habilitantki ujętego w niezwykle starannie przygotowanej dokumentacji stwierdzam, że spełniła Ona wymogi określone w art. 16 Ustawy z 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki a także większość wymagań wymienionych w paragrafie 3(2), 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego i popieram wnioski o nadanie dr Sylwii Mrozowskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

